

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

Επιλεγμένα θέματα για τους υποψήφιους μαθητές της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

> ΟΜΑΔΑ Α Στις παρακάτω προτάσεις, από **A.1.** μέχρι και **A.5.**, να γράψετε τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του την ένδειξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- A.1.** Όταν αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού τότε πάντα αυξάνεται και η συνολική δαπάνη των καταναλωτών. *Μονάδες 4*
- A.2.** Όταν η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή, τότε τα συνολικά έσοδα των παραγωγών αυξάνονται όταν αυξάνεται η τιμή του αγαθού. *Μονάδες 3*
- A.3.** Οι δαπάνες για τα ενοίκια των κτιρίων ανήκουν στο μεταβλητό κόστος. *Μονάδες 2*
- A.4.** Τα δημοσιονομικά και νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στη μείωση της κευσιανής ανεργίας. *Μονάδες 3*
- A.5.** Η αλλαγή του έτους βάσης επηρεάζει μόνο την πραγματική μεταβολή του ΑΕΠ και όχι την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή. *Μονάδες 3*

Στις παρακάτω προτάσεις, από **A.6** μέχρι και **A.8**, να γράψετε τον αριθμό της πρότασης στο τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.6.** Στη φάση της καθόδου του οικονομικού κύκλου:
α. Η παραγωγή μειώνεται.
β. Η ανεργία αυξάνεται.
γ. Τα κέρδη μειώνονται.
δ. Όλα τα παραπάνω. *Μονάδες 4*
- A.7.** Η ελαστικότητα της προσφοράς ενός αγαθού είναι 2 και η αρχικά προσφερόμενη ποσότητα 5.000 μονάδες. Αν η τιμή του αγαθού αυξηθεί κατά 40%, η νέα προσφερόμενη ποσότητα είναι:
α. 5.080 μονάδες.
β. 5.200 μονάδες.
γ. 9.000 μονάδες.
δ. 7.000 μονάδες. *Μονάδες 3*
- A.8.** Η συνάρτηση ζήτησης ενός αγροτικού προϊόντος είναι $QD=600-5P$ και η συνάρτηση προσφοράς $QS=150+10P$. Αν επιβληθεί από το κράτος ανώτατη τιμή $PA=20$ ευρώ το ύψος του πιθανού καπέλου είναι:
α. 30 ευρώ.
β. 20 ευρώ.
γ. 10 ευρώ.
δ. κανένα από τα παραπάνω. *Μονάδες 3*

> ΟΜΑΔΑ Β

- B.1.** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα σωστά στοιχεία της στήλης Β

ΣΤΗΛΗ Α

A. Ανεργία τριβής.

B. Διαρθρωτική ανεργία.

Γ. Κευσιανή ανεργία.

Δ. Εποχιακή ανεργία.

ΣΤΗΛΗ Β

1. Επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι προσωρινή.

2. Η διάρκειά της εξαρτάται από τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.

3. Οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές.

4. Οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για την ύπαρξη ανέργων. *Μονάδες 5*

- B.2.** Τι γνωρίζετε για τον πληθωρισμό κόστους; *Μονάδες 7*

- B.3.** Γιατί υπάρχουν αδυναμίες στο ΑΕΠ όταν χρησιμοποιείται ως δείκτης οικονομικής ευημερίας; *Μονάδες 13*

> ΟΜΑΔΑ Γ

- Γ.1.** Να δείξετε ότι η θέση και η κλίση μιας ευθύγραμμης συνάρτησης προσφοράς προσδιορίζεται πλήρως αν

είναι γνωστή η ελαστικότητα της συνάρτησης αυτής σε κάποιο από τα σημεία της. *Μονάδες 10*

- Γ.2.** Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μιας επιχείρησης που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο:

L	1	2	3	4	5	6	7	8	9
MC	30	20	15	10	10	12	15	20	30

Αν μοναδικός μεταβλητός συντελεστής είναι η εργασία και αμοιβή της είναι ίση και σταθερή με 600 χρηματικές μονάδες, ζητείται:

- Γ.2.1.** Να υπολογίσετε το συνολικό, το οριακό προϊόν, το μεταβλητό και το μέσο μεταβλητό κόστος της επιχείρησης. *Μονάδες 7*
- Γ.2.2.** Να υπολογίσετε την αύξηση του κόστους αν η επιχείρηση παράγει 300 μονάδες και θέλει να τις αυξήσει σε 320. *Μονάδες 5*
- Γ.2.3.** Να σχηματίσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης. *Μονάδες 3*

> ΟΜΑΔΑ Δ

- Δ.1.** $Qs = 20 + 4P$ είναι η συνάρτηση ενός αγαθού Χ. Οι καταναλωτές του αγαθού διαιρούνται σε δύο ομάδες Α και Β. Οι συναρτήσεις ζήτησης των ομάδων αυτών είναι: Ομάδα Α: $QD1 = 32 - 4P$ και Ομάδα Β: $QD2 = 52 - 8P$

Αν η αγορά βρίσκεται σε ισορροπία να βρεθούν:

- Δ.1.1.** Η ελαστικότητα ζήτησης κάθε ομάδας στο σημείο ισορροπίας και η ελαστικότητα της συνολικής ζήτησης στο σημείο ισορροπίας. *Μονάδες 10*
- Δ.1.2.** Πρόκειται για αγαθό ανώτερο ή κατώτερο; *Μονάδες 5*

- Δ.2.** Η ελαστικότητα προσφοράς ενός αγαθού είναι 0,5. Αν μειωθεί η τιμή του κατά 10%, πόση θα είναι η ποσοστιαία μεταβολή των συνολικών εσόδων των παραγωγών; *Μονάδες 10*

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

- A.1.** Λάθος **A.2.** Λάθος **A.3.** Λάθος **A.4.** Σωστό **A.5.** Σωστό **A.6.** δ **A.7.** γ **A.8.** α

ΟΜΑΔΑ Β

- B.1.** Δ.1 A.4 B.3 Γ.2

- B.2.** Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 9 σελίδα 168 «Πληθωρισμός κόστους».

- B.3.** Σχολ. βιβλ., κεφάλαιο 7 σελίδα 142-143 «Το ΑΕΠ ως δείκτης οικονομικής Ευημερίας και οι αδυναμίες του».

ΟΜΑΔΑ Γ

Γ.1.

$Qs = \gamma + \delta P$ η γραμμική συνάρτηση προσφοράς.

Ο τύπος της ελαστικότητας προσφοράς είναι

$$Es = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q} = \delta \cdot \frac{P}{Q} \text{ όπου } \delta = Es \cdot \frac{Q}{P}$$

Αν είναι γνωστά τα P, Q και Es για κάποιο σημείο της συνάρτησης (έστω P1, Q1, Es1), τότε έχουμε

$$\delta = Es_1 \cdot \frac{Q_1}{P_1}$$

Αφού η συνάρτηση είναι γραμμική, το ίδιο αυτό δ ισχύει και για κάθε άλλο σημείο της συνάρτησης.

Αφού το δ είναι γνωστό και σταθερό, τότε έχουμε:

$$Qs_1 = \gamma + \delta P_1 = \gamma + \left(Es_1 \cdot \frac{Q_1}{P_1} \right) P_1 = \gamma + Es_1 \cdot Q_1$$

από την οποία προκύπτει $\gamma = Q_1 - Es_1 \cdot Q_1 = (1 - Es_1) Q_1$

Επαλήθευση:

Έστω η συνάρτηση $Qs = 100 + 5P$. Για $P = 0$ έχουμε

$Q = 150$. Επίσης στο σημείο αυτό η ελαστικότητα

προσφοράς είναι

$$Es = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q} = \delta \cdot \frac{P}{Q} = 5 \cdot \frac{10}{150} = \frac{1}{3}$$

Εφαρμόζουμε τα ανωτέρω:

$$\delta = Es \cdot \frac{Q}{P} = \frac{1}{3} \cdot \frac{150}{10} = 5 \text{ και}$$

$$\gamma = (1 - Es) \cdot Q = \left(1 - \frac{1}{3} \right) \cdot 150 = 100$$

Γ.2.1.

Επειδή μοναδικός μεταβλητός συντελεστής είναι η εργασία, το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης για κάθε επίπεδο απασχόλησης δίνεται από τη σχέση: $VC = Lx.W$.

Χρησιμοποιώντας τον τύπο $MC = \Delta(VC)/\Delta Q$ βρίσκουμε το Q για κάθε επίπεδο απασχόλησης, ενώ με τον τύπο $MP = \Delta Q/\Delta L$ βρίσκουμε το οριακό προϊόν. Τέλος από τον τύπο $AVC = VC/Q$ βρίσκουμε το μέσο μεταβλητό κόστος.

Έτσι διαμορφώνεται ο πίνακας:

Γ.2.2. Κάθε μονάδα του προϊόντος από $Q=300$ μέχρι και $Q=330$ αυξάνει το μεταβλητό κόστος κατά 20, όσο είναι δηλαδή το οριακό κόστος. Άρα η παραγωγή 20 μονάδων (από $Q=300$ μέχρι και $Q=320$ θα αυξήσει το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης κατά $20 \times 20 = 400$ χρηματικές μονάδες. Συνεπώς για $Q=320$ θα είναι $VC_{320} = VC_{300} + 400 = 4200 + 400 = 4600$.

Γ.2.3. Η επιχείρηση προσφέρει για τιμές μεγαλύτερες ή ίσες με το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος. Έτσι ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης είναι ο ακόλουθος:

L	1	2	3	4	5	6	7	8	9
MC	30	20	15	10	10	12	15	20	30
VC	600	1200	1800	2400	3000	3600	4200	4800	5400
Q	20	50	90	150	210	260	300	330	350
MP	20	30	40	60	60	50	40	30	20
AVC	30	24	20	16	14,28	13,84	14	14,5	15,5

Γ.2.2.

Κάθε μονάδα του προϊόντος από $Q=300$ μέχρι και $Q=330$ αυξάνει το μεταβλητό κόστος κατά 20, όσο είναι δηλαδή το οριακό κόστος. Άρα η παραγωγή 20 μονάδων (από $Q=300$ μέχρι και $Q=320$ θα αυξήσει το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης κατά $20 \times 20 = 400$ χρηματικές μονάδες. Συνεπώς για $Q=320$ θα είναι $VC_{320} = VC_{300} + 400 = 4200 + 400 = 4600$.

Γ.2.3. Η επιχείρηση προσφέρει για τιμές μεγαλύτερες ή ίσες με το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος. Έτσι ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης είναι ο ακόλουθος:

Γ.2.3. Η επιχείρηση προσφέρει για τιμές μεγαλύτερες ή ίσες με το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος. Έτσι ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης είναι ο ακόλουθος:

Γ.2.3. Η επιχείρηση προσφέρει για τιμές μεγαλύτερες ή ίσες με το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος. Έτσι ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης είναι ο ακόλουθος:

Γ.2.3. Η επιχείρηση προσφέρει για τιμές μεγαλύτερες ή ίσες με το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος. Έτσι ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης είναι ο ακόλουθος:

P	15	20	30
QS	300	330	350

ΟΜΑΔΑ Δ

Δ.1.1.

Γνωρίζουμε ότι στην ισορροπία της αγοράς ισχύει:

ΠΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ISO 9001

ΠΕΙΡΑΙΑΣ: ΣΩΤΗΡΟΣ & ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 132, ΤΗΛ.: 210 4112506

ΑΜΦΙΑΛΗ: ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ 8, ΤΗΛ.: 210 4004200

ΜΟΣΧΑΤΟ: ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ 124, ΤΗΛ.: 210 9401137

www.poukamisas.gr